

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 80/2014-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. marca 2014 predbežne prerokoval sťažnosť E. A., zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Ujom, Legionárska 14, Trenčín, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 v spojení s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Tos 136/2013 z 26. novembra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť E. A. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. januára 2014 doručená sťažnosť E. A. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Ujom, Legionárska 14, Trenčín, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práv podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 v spojení s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Tos 136/2013 z 26. novembra 2013 (ďalej len „uznesenie z 26. novembra 2013“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 4 T 15/2013 z 9. októbra 2013 (ďalej len „uznesenie z 9. októbra 2013“) bola žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu zamietnutá ako nedôvodná.

Krajský súd uznesením z 26. novembra 2013 rozhodol o sťažovateľovej sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu z 9. októbra 2013 tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

Sťažovateľ namietal, že uznesením krajského súdu z 26. novembra 2013 bola zamietnutá jeho sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu z 9. októbra 2013 napriek tomu, že uvedené uznesenie je podľa neho arbitrárne a absolútne nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, pretože okresný súd sa v rámci neho obmedzil len na konštatovanie, podľa ktorého dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku existujú v nezmenenom rozsahu, poukážuc pritom na dôvody uvedené v odôvodnení uznesenia sp. zn. 0 Tp 61/2012 z 10. februára 2012 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 3 Tpo 21/2012 z 29. februára 2012 (konanie o vzatí sťažovateľa do väzby).

Okrem uvedeného v odôvodnení svojho uznesenia z 26. novembra 2013 krajský súd poukázal na to, že v danom štádiu konania je potrebné vo veci okrem výsluchu svedka L. B. vypočuť aj ďalších svedkov, ktorí sa vyjadrujú k jednotlivým skutkom, vykonať aj ďalšie listinné dôkazy, a z toho dôvodu s ohľadom na existenciu dôvodov väzby krajský súd vyhodnotil sťažnosť sťažovateľa ako nedôvodnú a rozhodol o jej zamietnutí. Sťažovateľ uznesenie krajského súdu z 26. novembra 2013 označil za arbitrárne a nepreskúmateľné, pretože ním došlo k potvrdeniu vecnej správnosti arbitrárneho a, pokiaľ ide o odôvodnenie, nepreskúmateľného uznesenia okresného súdu z 9. októbra 2013.

Krajský súd uznesením z 26. novembra 2013 a jemu predchádzajúcim postupom zasiahol do sťažovateľovho práva zaručeného čl. 5 ods. 4 v spojení s čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že nerozhodol spravodlivo o zákonnosti jeho väzby, pretože sa v jeho odôvodnení

nevysporiadal s nedostatkami uznesenia okresného súdu z 9. októbra 2013, ktoré nespĺňalo náležitosti požadované § 176 ods. 2 Trestného poriadku (aj vo vzťahu k špecifikácii dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku) a krajský súd tieto nedostatky v rámci svojho rozhodnutia neodstránil.

Sťažovateľ namietal, že uznesením krajského súdu z 26. novembra 2013 bola „*vytvorená obligatórna väzba časovo obmedzená len ust. § 76 ods. 6 a 7 Tr. por. bez možnosti práva prepustenia počas konania, ktorá v tomto prípade z hľadiska ústavnoprávneho nemôže byť dôvodne považovaná za nevyhnutné dočasné opatrenie*“, čím došlo k porušeniu ním označených práv.

V tejto súvislosti sťažovateľ poukázal na odôvodnenie uznesenia krajského súdu z 26. novembra 2013, v ktorom uvedený súd dôvody tzv. útekovej väzby sťažovateľa podložil podľa neho len poukázaním na výšku hroziaceho trestu, pretože vo vzťahu k druhému argumentu tohto súdu týkajúceho sa jeho nenastúpenia do výkonu trestu predložil súdu relevantnú argumentáciu, ktorou preukázal, že sa tomuto nastúpeniu žiadnym spôsobom nevyhýbal, avšak uvedený súd tieto argumenty nevzal do úvahy a ani sa s nimi v uvedenom uznesení nevysporiadal.

V rámci odôvodnenia tzv. preventívnej väzby sťažovateľa krajský súd v uznesení z 26. novembra 2013 poukázal na jeho trestnú minulosť, ako aj na skutočnosť, že v súčasnosti je proti nemu vedené trestné stíhanie Okresným súdom Bratislava II v konaní pod sp. zn. 1 T 97/2011.

V tejto súvislosti sťažovateľ poukázal na to, že vec vedená Okresným súdom Bratislava II po sp. zn. 1 T 97/2011 bola skončená rozsudkom tohto súdu vydaným 5. apríla 2012, ktorý nadobudol právoplatnosť 21. apríla 2012 (sťažovateľ bol odsúdený na peňažný trest v sume 250 € alebo náhradný trest vo výmere 3 mesiacov). Krajský súd nebezpečenstvo z pokračovania trestnej činnosti nezaložil na súhrne viacerých okolností, resp. dôkazov, z ktorých by bolo možné dôvodiť obavu z pokračovania v trestnej činnosti,

ale len na jednom argumente spočívajúcom v počte jeho predchádzajúcich odsúdení, a ďalší argument, ktorý uviedol, nemožno považovať za relevantný.

Záver krajského súdu, podľa ktorého sťažovateľ nemá trvalé zamestnanie, a preto u neho hrozí aj obava, že po prepustení na slobodu by mohol v páchaní majetkovej trestnej činnosti pokračovať, aby si zabezpečil finančný zdroj príjmov, je podľa sťažovateľa iba abstraktnou úvahou, pretože v tomto smere v konaní neboli vykonané žiadne dôkazy.

K namietanému porušeniu sťažovateľových základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 5 ústavy a práva vyplývajúceho z čl. 5 ods. 4 dohovoru malo podľa neho dôjsť v dôsledku toho, že krajský súd sa v predmetnom konaní nezaoberal náležite ním predloženou argumentáciou, nevysporiadal sa s ňou v rámci odôvodnenia svojho uznesenia z 26. novembra 2013, dôvody väzby po 23 mesiacoch výkonu väzby sťažovateľom a niekoľkonásobnom rozhodovaní o jeho väzbe, vypočutí svedka Borisa Libora na hlavnom pojednávaní 9. októbra 2013, i potom, ako sa sťažovateľ ku skutku v bode 4 – 6 obžaloby priznal, opätovne odôvodnil len formálne v podstate rovnakými okolnosťami ako v čase jeho vzatia do väzby a niektorými neaktuálnymi okolnosťami.

Sťažovateľ následne poukázal na právnu úpravu týkajúcu sa hodnotenia dôkazov (§ 2 ods. 12, § 241, § 243, § 278 ods. 2 a 3 a § 284 ods. 2 Trestného poriadku) a následne uviedol, že rovnaká povinnosť hodnotiť dôkazy podľa neho vyplýva pre krajský súd aj pri rozhodovaní o jeho väzbe, resp. o trvaní jeho väzby, a skutočnosť, že v predmetnej veci neboli vykonané všetky navrhované dôkazy, nemôže zakladať ďalšie trvanie jeho väzby, pretože povinnosťou všeobecných súdov je podľa neho hodnotiť a verifikovať dôkazy aj počas vykonávania hlavného pojednávania, a to aj vo vzťahu k posudzovaniu dôvodov väzby a len pre posúdenie viny alebo nevinu obžalovaného sa dôkazy hodnotia iba na záverečnej porade.

Sťažovateľ nesúhlasí s právnym názorom krajského súdu uvedeným v odôvodnení uznesenia z 26. novembra 2013, podľa ktorého k zmene právnej kvalifikácie týkajúcej sa bodu 2, 4 a 6 obžaloby ani nedošlo a nezmenili sa ani dôvody podozrenia, že skutky

popísané v nej boli spáchané sťažovateľom. Z právnej kvalifikácie skutku potom vyplývajú aj lehoty trvania väzby v zmysle § 76 ods. 6 a 7 Trestného poriadku a krajský súd v odôvodnení len poukázal na skutočnosť, že právna kvalifikácia skutkov bola prokurátorom ustálená podľa výšky spôsobenej škody a vo vzťahu ku skutku v bode 4 obžaloby, k spáchaniu ktorého sa sťažovateľ priznal, nejde iba o zločin spáchaný organizovanou skupinou, ale navyše ním bola spôsobená značná škoda.

Po uskutočnení hlavného pojednávania, resp. vykonaní dôkazov na ňom, podľa sťažovateľa došlo k výraznému zoslabeniu intenzity podozrenia o rozsahu jeho trestnej činnosti podľa obžaloby a taktiež v predmetnej veci existujú skutočnosti, ktoré by mohli viesť k miernejšej právnej kvalifikácii jeho trestnej činnosti, a tým aj k miernejšiemu trestu. Krajský súd sa však pri rozhodovaní o jeho väzbe dôkazmi vykonanými na hlavnom pojednávaní a ani úvahami o možnej zmene právneho posúdenia jeho skutku, a tým i výšky jeho trestu nezaoberal, naopak, odvolal sa na právnu kvalifikáciu skutku a hroziaci trest podľa obžaloby, ktoré označil za základný dôvod trvania jeho väzby.

Krajský súd v predmetnom konaní pochybil, keď podľa sťažovateľa arbitrárne potvrdil uznesenie okresného súdu z 9. októbra 2013, ako aj tým, že sa formálne odvolal na skutkový stav zistený prokurátorom v obžalobe a na právnu kvalifikáciu uvedenú v nej s odkazom na lehoty trvania väzby uvedené v § 78 ods. 6 a 7 Trestného poriadku, čím porušil jeho právo byť prepustený počas konania, právo nebyť vo väzbe po dobu dlhšiu ako dôvodne nevyhnutnú, a právo, aby súd zákonným spôsobom rozhodol o ďalšom trvaní pozbavenia jeho osobnej slobody, ako aj právo na osobnú slobodu.

Podľa sťažovateľa tým, že sa krajský súd vyhol v predmetnom konaní *„dôslednému preskúmaniu procesných a hmotných podmienok pre a proti väzbe s ohľadom na verejný záujem, preskúmanie dôkazov a právnym úvahám o možnej právnej kvalifikácii a možnej výške trestu a úvahám o výrazne zoslabenej intenzite podozrenia zo spáchania skutku v bode 2. obžaloby“*, porušil uznesením z 26. novembra 2013 a jemu predchádzajúcim postupom jeho základné práva podľa čl. 17 ods. 1 a 5 ústavy, ako aj právo podľa čl. 5 ods. 4

dohovoru, t. j. krajský súd sa podľa neho nevysporiadal s otázkou zákonnosti trvania jeho väzby ústavne konformným spôsobom.

V danej situácii arbitrárneho a nepreskúmateľného uznesenia okresného súdu z 9. októbra 2013 a jemu predchádzajúceho postupu podľa sťažovateľa požiadavky vyplývajúce z jeho základných práv zaručených v čl. 17 ods. 1 a 5 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 dohovoru vyžadovali zo strany krajského súdu taký procesný postup, ktorý by mu umožnil osobnú prítomnosť v konaní pred ním vrátane možnosti osobne sa vyjadriť ku všetkým okolnostiam týkajúcim sa dôvodnosti a zákonnosti ďalšieho trvania väzby, avšak krajský súd v predmetnej veci rozhodol na neverejnom zasadnutí v neprítomnosti sťažovateľa, čím došlo k porušeniu princípu kontradiktórnosti konania a princípu rovnosti zbraní.

Podľa sťažovateľa uznesenie krajského súdu z 26. novembra 2013 nie je ústavne konformné z hľadiska požiadaviek vyplývajúcich z čl. 17 ods. 1 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 a čl. 6 ods. 1 dohovoru vzhľadom na absenciu konkrétnych, relevantných a dostatočných dôvodov opodstatňujúcich ďalšie trvanie jeho väzby.

V predmetnom konaní mal krajský súd podľa sťažovateľa rešpektujúc jeho práva v rámci odôvodnenia jeho uznesenia z 26. novembra 2013 „*dostatočným a preskúmateľným spôsobom (výslovne, zrozumiteľne a logicky) vysvetliť, či po zvážení doterajšej dĺžky väzby (dvadsaťjeden mesiacov), doterajšieho priebehu a stavu konania pred súdom, závažnosti usvedčujúcich dôkazov a konkrétnych skutočností odôvodňujúcich obavu v zmysle § 71 ods. 1 písm. a) a c) Tr. por., možnosti nahradenia väzby uložením záruk, dohľadu a možného uloženia primeraných obmedzení a povinností možno ďalšie trvanie väzby aj naďalej dôvodne považovať za primerané a nevyhnutné opatrenie z hľadiska spravodlivej rovnováhy medzi zásadou zasahovania do základných práv a slobôd sťažovateľa iba v nevyhnutnom rozsahu a požiadavkou verejného záujmu a zabezpečenia účelu trestného konania*“.

Sťažovateľova väzba trvá od 7. februára 2012, vykonáva ju v Ústave na výkon väzby Bratislava a jeho žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu bola naposledy zamietnutá uznesením okresného súdu sp. zn. 4 T 15/2013 z 20. júna 2013 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 2 Tos 75/2013 z 8. júla 2013.

Sťažovateľ poukázal na to, že v prípade podľa neho možnej úvahy o zmene právneho posudzovania jeho skutku je jeho väzba, a tým pozbavenie osobnej slobody neprimerané povaha stíhaného trestného činu a trestu, ktorý zaň možno uložiť, a uplynuli maximálne zákonom ustanovené lehoty väzby. Krajský súd sa podľa neho v uznesení z 26. novembra 2013 *„vyhol zvažovaniu či výkon väzby môže byť nahradený uložením alternatívnych opatrení s odkazom na právnu kvalifikáciu v obžalobe (OZZ) a nezistenie existencie mimoriadnych okolností prípadu podľa § 80 Tr. por.“*.

Podstatným problémom uznesenia krajského súdu z 26. novembra 2013 podľa sťažovateľa nie je len argumentácia týkajúca sa dôvodného podozrenia zo spáchania stíhaného trestného činu (odkazom na obžalobu), ale aj odôvodnenie jeho držania vo väzbe z titulu § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku, pretože nie je podložené konkrétnymi dôkazmi preukazujúcimi existenciu týchto dôvodov.

Podľa názoru sťažovateľa sú skutkové a právne závery uvedené v uznesení krajského súdu z 26. novembra 2013 zjavne neodôvodnené a arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a majú za následok porušenie ním označených práv.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby vydal nález, v ktorom vysloví, že uznesením krajského súdu z 26. novembra 2013 došlo k porušeniu jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 5, ako aj práv podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 v spojení s čl. 6 ods. 1 dohovoru, zruší uvedené uznesenie, prikáže sťažovateľa neodkladne prepustiť na slobodu, uloží Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „kancelária ústavného súdu“) uhradiť mu trovy právneho zastúpenia v sume 284,08 € na účet jeho právneho zástupcu a krajský súd zaviazá uhradiť štátu trovy právneho zastúpenia v sume 454,96 € na účet kancelárie ústavného súdu.

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažovateľ v sťažnosti namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 5, ako aj práv podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 v spojení s čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu z 26. novembra 2013. K namietanému porušeniu označených práv malo dôjsť v dôsledku toho, že

- krajský súd mal sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu z 9. októbra 2013 vyhovieť, pretože uvedené uznesenie je nepreskúmateľné a arbitrárne;

- krajský súd sa v odôvodnení uznesenia z 26. novembra 2013 nevysporiadal s nedostatkami arbitrárneho a nepreskúmateľného uznesenia okresného súdu z 9. októbra 2013;

- dôvody útekovej väzby krajský súd založil len na výške hroziaceho trestu a k argumentácii, ktorou sťažovateľ popieral svoje vyhýbanie sa nástupu na výkon trestu odňatia slobody uloženému mu v inej veci, sa nevyjadril;

- čo sa týka dôvodov preventívnej väzby, krajský súd poukázal len na trestnú minulosť sťažovateľa a jeho nezamestnanosť, a preto je záver krajského súdu o možnom pokračovaní trestnej činnosti sťažovateľa len abstraktnou úvahou, ktorá nie je založená na žiadnych dôkazoch;

- krajský súd v odôvodnení uznesenia z 26. novembra 2013 nesprávne konštatoval, že je proti nemu vedené ďalšie trestné stíhanie vo veci vedenej Okresným súdom Bratislava II pod sp. zn. 1 T 97/2014, pretože v čase rozhodovania krajského súdu už toto konanie bolo právoplatne skončené;

- v rámci odôvodnenia uznesenia z 26. novembra 2013 sa krajský súd nezaoberal sťažovateľom predloženou argumentáciou, najmä jeho právnymi úvahami o možnej zmene právnej kvalifikácie jeho skutku na prečin pre podľa neho zoslabenie intenzity podozrenia zo spáchania skutku, za ktorý je trestne stíhaný, čoho dôsledkom by bola aj zmena zákonnej lehoty jeho väzby a jeho prípadné prepustenie z väzby, ako aj s tým súvisiaca otázka zvažovania možnosti nahradenia jeho väzby inými miernejšími prostriedkami,

- krajský súd mal v predmetnej veci rozhodovať v jeho prítomnosti, v záujme dodržania zásady kontradiktórnosti konania a princípu rovnosti strán.

Z uvedeného vyplýva, že podstatou všetkých námietok sťažovateľa je namietané nedostatočné a arbitrárne odôvodnenie uznesenia krajského súdu z 26. novembra 2013. Úlohou ústavného súdu v tejto veci bolo posúdiť, či uznesenie krajského súdu z 26. novembra 2013 spĺňa požiadavku ústavnej konformnosti.

Ústavný súd preto preskúmal uznesenie krajského súdu z 26. novembra 2013, ktorým tento súd rozhodol o sťažnosti sťažovateľa podanej proti uzneseniu okresného súdu z 9. októbra 2013, v ktorom krajský súd v podstatnom uviedol:

«Sťažnostný súd podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výroku uznesenia proti ktorému podal sťažovateľ sťažnosť ako aj konanie ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že sťažnosť obžalovaného nie je nedôvodná.

Ako z obsahu spisového materiálu vyplýva, prokurátorom Generálnej prokuratúry SR bola na Okresnom súde Bratislava I dňa 18. 02. 2013 podaná obžaloba na obžalovaného E. A. pre obzvlášť závažný zločin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a), ods. 4 písm. b), ods. 5 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i) Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. a s prečinom poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. na skutkovom základe ako je popísaný v bode 2 obžaloby a za pokračovací zločin krádeže podľa § 212

ods. 2 písm. a), ods. 4 písm. a), písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i) Tr. zák. v súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák., s prečinom poškodzovania cudzej vecí podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák., s prečinom neoprávneného vyrobenia o používania platobného prostriedku elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe ako je popísaný v bodoch 4 až 6 obžaloby. V skutku pod bodom 2 obžaloby, je obžalovanému kladené za vinu spáchanie obzvlášť závažného zločinu krádeže spoločne s obžalovanými M. K., T. K. a s ďalším minimálne jedným doposiaľ nestotožneným páchatelom, ako členmi organizovanej skupiny odcudzenie vecí po predchádzajúcom naplánovaní príprave vecí zakrývajúcich stopy trestného činu, rozdelení úloh zameraných najmä na disponovanie s odcudzenými vecami, s použitím technických prostriedkov na prekonanie prekážok.

K námietkam uvedeným v sťažnosti obžalovaného a v jej doplnkoch je potrebné uviesť, že pri rozhodovaní o väzbe súdy nehodnotia dôkazy priebežne počas dokazovania na hlavnom pojednávaní a k jednotlivým dôkazom nevyvodzujú závery k vine. Zhodnotiť dôkazy môže súd až po vykonaní všetkých na vec sa vzťahujúcich dôkazov jednotlivo aj v ich vzájomných súvislostiach...

K zmene právnej kvalifikácie týkajúcej sa bodu 2 ani k bodom 4 až 6 nedošlo a nedošlo ani k zmene dôvodov na podozrenie, že skutky popísané v obžalobe boli spáchané obžalovaným E. A. Z tejto právnej kvalifikácie potom plynú aj lehoty trvania väzby v zmysle § 76 ods. 6, ods. 7 Tr. por.

Sťažnostný súd k tomu iba dodáva, že právna kvalifikácia skutkov bola prokurátorom ustálená podľa výšky spôsobenej škody a teda aj ohľadom skutku v bode 4, kde sa obžalovaný doznal, nejde len o zločin pre organizovanú skupinu, ale tiež pre značnú škodu. Za taký zločin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a), ods. 4 písm. a), písm. b) Tr. zák. obžalovanému hrozí trest odňatia slobody v rozpätí od 3 rokov do 10 rokov.

Pri skúmaní dôvodov, pre ktoré obžalovaný bol podľa § 71 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Tr. por. na základe uznesenia Okresného súdu Bratislava I zo dňa 10. 02. 2012 sp. zn. 0Tp/61/12 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29. 02. 2012 sp. zn. 3Tpo/21/2012 vzatý do väzby, sťažnostný súd zistil, že dôvod väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. b) Tr. por. bol už uznesením Okresného súdu Bratislava I z 06. 03. 2013

sp. zn. 4T/15/2013 v spojení s uznesením Krajského soudu Bratislava z 18. 03. 2013 sp. zn. 2Tos/29/2013 vypustený.

Vězba obžalovanému plynie od 07. 02. 2012 a vykonáva ju v Ústave na výkon väzby v Bratislave. Posledne bola žiadosť obžalovaného o prepustenie z väzby na slobodu zamietnutá uznesením Okresného soudu Bratislava I zo dňa 20. 06. 2013 sp. zn. 4T/15/2013 v spojení s uznesením Krajského soudu v Bratislave z 28. 07. 2013 sp. zn. 2Tos/75/2013.

Čo sa týka dôvodov uvedených v ustanovení § 71 ods. 1 písm. a), písm. c) Tr. por. aj podľa názoru sťažnostného soudu obava, že obžalovaný by mohol ujsť alebo sa skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemá stále bydlisko, alebo ak mu hrozí vysoký trest a tiež obava, že bude pokračovať v trestnej činnosti aj naďalej trvá.

Obava tzv. útekovej väzby je založená najmä charakterom trestnej činnosti, za ktorú obžalovanému hrozí uloženie vysokého trestu. Ako už bolo v predchádzajúcich rozhodnutiach súdov konštatované, obžalovaný sa v inej jeho trestnej veci vyhýbal nástupu do výkonu trestu odňatia slobody, prečo musel súd vydať 3 príkazy na jeho dodanie do výkonu trestu.

Obava tzv. preventívnej väzby vyplýva z kriminálnej minulosti obžalovaného, ktorý bol už 10 krát súdne trestaný a v súčasnosti je proti nemu vedené trestné stíhanie vo veci Okresného soudu Bratislava II sp. zn. 1T/97/2011.

Keďže obžalovaný nemá trvalé zamestnanie hrozí aj obava, že po prepustení na slobodu by mohol v páchaní majetkovej trestnej činnosti pokračovať, aby si tak zabezpečil finančný zdroj príjmov.

Na základe uvedeného krajský súd nezistil dôvody pre zrušenie prípadne zmenu uznesenia, preto sťažnosť obžalovaného zamietol podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por.»

Sťažovateľ namietal, že uznesenie krajského soudu z 26. novembra 2013 je neodôvodnené a arbitrárne, pretože v ňom krajský súd nereagoval na ním predloženú argumentáciu týkajúcu sa u neho neexistujúceho dôvodného podozrenia zo spáchania skutku, z neexistencie dôvodov jeho väzby a neobsahujúce odkaz na konkrétne okolnosti odôvodňujúce jeho väzbu.

Po oboznámení sa s obsahom uznesenia krajského súdu z 26. novembra 2013, ako aj s obsahom predchádzajúcich uznesení vydaných pri rozhodovaní o zákonnosti väzby sťažovateľa, na ktoré krajský súd v odôvodnení svojho uznesenia z 26. novembra 2013 odkazuje, ústavný súd zistil, že zákonnosť väzby sťažovateľa bola preskúmaná v predmetnom konaní v pomerne pravidelných intervaloch, napr. uznesením okresného súdu o vzatí do väzby sp. zn. 0 Tp 61/2012 z 10. februára 2012 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 3 Tpo 21/2012 z 29. februára 2012, uznesením okresného súdu o predĺžení lehoty trvania väzby sp. zn. 0 Tp 314/2012 zo 7. augusta 2012 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 1 Tpo 73/2012 z 22. augusta 2012, uznesením okresného súdu sp. zn. 0 Tp 386/2012 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 4 Tpo 102/2012 z 5. decembra 2012, uznesením okresného súdu o predĺžení väzby a o žiadosti o prepustenie z väzby sp. zn. 0 Tp 521/2012 z 20. decembra 2012 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 3 Tpo 107/2012 z 8. januára 2013, uznesením okresného súdu o ďalšom trvaní väzby po podaní obžaloby sp. zn. 4 T 15/2013 zo 6. marca 2013 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 2 Tos 29/2013 z 18. marca 2013, ako aj uznesením okresného súdu o žiadosti o prepustenie na slobodu sp. zn. 4 T 15/2013 z 20. júna 2013 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 2 Tos 75/2013 z 8. júla 2013, a napokon i uznesením okresného súdu o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby z 9. októbra 2013 v spojení s uznesením krajského súdu z 26. novembra 2013.

V rámci odôvodnenia uvedených uznesení súdy zúčastnené na rozhodovaní v tejto veci k dôvodom väzby sťažovateľa konštatovali skutočnosti, na základe ktorých dospeli k záveru, že tento je dôvodne podozrivý zo spáchania skutkov, ktoré sa mu kladú za vinu, a v súvislosti s týmto podozrením odkázali na v konaní vykonané dôkazy, výpovede poškodených a svedkov, ako aj na listinné dôkazy nachádzajúce sa v spise (výsledky obhliadky, znalecké posudky a pod). O tom, že k oslabeniu uvedeného dôvodného podozrenia nedošlo, svedčí predovšetkým fakt, že v predmetnej veci bola proti sťažovateľovi a ďalším jeho spoluobvineným za skutky, z ktorých boli obvinení, podaná obžaloba.

Vo vzťahu k dôvodom tzv. útekovej väzby súdy zúčastnené na rozhodovaní o zákonnosti väzby sťažovateľa poukázali predovšetkým na skutok právne kvalifikovaný v obžalobe ako pokračujúci obzvlášť závažný zločin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a), ods. 4 písm. b) a ods. 5 písm. a) Trestného zákona, za ktorý sťažovateľovi hrozí trest odňatia slobody v trvaní od 10 až do 15 rokov, taktiež poukázali na skutočnosť, že sťažovateľ sa vo veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 2 T 8/2000 vyhýbal nástupu na výkon krátkodobého trestu odňatia slobody v trvaní 4 mesiacov a nastúpil naň až po tom, ako okresný súd vydal trikrát rozkaz na jeho dodanie do výkonu trestu.

Vo vzťahu k dôvodom tzv. preventívnej väzby súdy zúčastnené na rozhodovaní o zákonnosti väzby sťažovateľa poukázali na skutočnosť, že cieľom trestnej činnosti sťažovateľa a jeho v súčasnosti už spoluobžalovaných bolo získať majetkový prospech, t. j. že k páchaniu trestnej činnosti ich viedli zisťné dôvody a cena nimi odcudzených vecí mala predstavovať sumu 510 907,61 €, ďalej aj na fakt, že v minulosti bol sťažovateľ už 10-krát súdne trestaný, okrem iného aj pre majetkovú trestnú činnosť, z čoho vyplýva dôvodná obava, že by i po prepustení na slobodu v páchaní tejto trestnej činnosti pokračovali. Súdy v tejto súvislosti poukázali taktiež na organizovaný spôsob páchania tejto trestnej činnosti a aj na dĺžku doby, počas ktorej bola trestná činnosť páchaná.

V predmetnej veci už bola 18. februára 2013 podaná obžaloba a začalo hlavné pojednávanie, ktoré bolo niekoľkokrát odročené a na ktorom bolo vykonané rozsiahle dokazovanie, ktoré dosiaľ nie je ukončené. Väzba sťažovateľa bola uznesením okresného súdu sp. zn. 0 Tp 521/2012 z 20. decembra 2012 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 3 Tpo 107/2012 z 8. januára 2013 predĺžená do 5. apríla 2014.

Sťažovateľ v argumentácii týkajúcej sa porušenia zásady kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní namietal, že krajský súd rozhodol na neverejnom zasadnutí bez jeho prítomnosti. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na ustanovenia § 301 a nasl. Trestného poriadku, z ktorých vyplýva, že v prípade rozhodovania o sťažnosti obvineného proti rozhodnutiu prvostupňového súdu o ponechaní obvineného vo väzbe po podaní obžaloby, o zamietnutí žiadosti obvineného o prepustenie z väzby, o neprijatí písomného sľubu

obvineného, ako aj o rozšírení (zмене) väzobných dôvodov na ďalšie skutky nie je druhostupňovému súdu zákonom uložená povinnosť rozhodovať o sťažnosti na verejnom zasadnutí.

Sťažovateľ mal v danom prípade možnosť predložiť svoju argumentáciu v konaní tak pred okresným súdom, ako aj v rámci sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu z 9. októbra 2013 a vzhľadom na to, že krajský súd mal zákonom poskytnutú možnosť rozhodnúť o sťažnosti sťažovateľa proti uvedenému uzneseniu bez jeho prítomnosti na neverejnom zasadnutí, nemožno uvedený postup považovať za porušenie sťažovateľom označených práv, resp. zásady kontradiktórnosti konania a princípu rovnosti zbraní.

Podľa sťažovateľa v predmetnom konaní nebol vykonaný žiadny dôkaz, ktorý by ho usvedčoval zo spáchania obzvlášť závažného zločinu krádeže, a v tejto súvislosti predložil súdom rozhodujúcim v jeho veci svoju argumentáciu týkajúcu sa možnej zmeny právnej kvalifikácie uvedeného skutku na prečin z dôvodu podľa neho zoslabenia intenzity podozrenia, že ho spáchal, v dôsledku čoho by sa následne v jeho prípade zmenila aj zákonná doba trvania jeho väzby, a dĺžka ním vykonanej väzby by tak presiahla lehotu uvedenú v § 71 ods. 6 alebo 7 Trestného poriadku.

V súvislosti s uvedenou argumentáciou krajský súd v uznesení z 26. novembra 2013 poukázal na skutočnosť, že k zmene právnej kvalifikácie skutku v predmetnej veci nedošlo. Sťažovateľom opísanú situáciu rieši § 71 ods. 9 Trestného poriadku, avšak v danom prípade musí v konaní dôjsť k upozorneniu na zmenu právnej kvalifikácie skutku, obžalovaný môže byť následne prepustený z väzby na základe písomného príkazu predsedu senátu. S ohľadom na skutočnosť, že vo veci sťažovateľa v konaní nedošlo k upozorneniu na zmenu právnej kvalifikácie skutku, zo spáchania ktorého je obžalovaný aj sťažovateľ, a preto uvedené úvahy sťažovateľa nemajú žiadnu právnu relevanciu a podľa názoru ústavného súdu v danom prípade ani nebolo potrebné, aby sa nimi krajský súd podrobnejšie zaoberal.

Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu z 26. novembra 2013, ako aj obsahu predchádzajúcich rozhodnutí o väzbe sťažovateľa, na ktoré toto uznesenie odkazuje, podľa

názoru ústavného súdu vyplýva, že tento súd, resp. súdy zúčastnené na rozhodovaní o jeho väzbe, sa argumentáciou predloženou sťažovateľom zaoberali. Z uznesenia z 26. novembra 2013 vyplýva, že krajský súd dospel k záveru o pretrvávajúcom dôvodnom podozrení sťažovateľa zo spáchania skutkov, pre ktoré bola aj proti nemu podaná obžaloba, týmto súdom uvedené dôvody väzby sťažovateľa založené na hrozbe vysokého trestu, predchádzajúcom správaní sťažovateľa spočívajúcom vo vyhýbaní sa nástupu do výkonu trestu odňatia slobody v inej trestnej veci, ako aj trestnej minulosti sťažovateľa vo svojom súhrne stále možno považovať v danom štádiu trestného konania za dostatočné a relevantné. Odôvodnenie uznesenia krajského súdu z 26. novembra 2013 spočívajúce v odkaze na predchádzajúce rozhodnutia o väzbe sťažovateľa možno síce považovať za krajné, ale s ohľadom na pravidelné intervaly preskúmavania zákonnosti väzby sťažovateľa, náročnosť uvedenej veci z hľadiska charakteru trestnej činnosti, pre ktorú je sťažovateľ obžalovaný, a z toho vyplývajúcu časovú náročnosť vykonávania dokazovania a predovšetkým s ohľadom na súčasné štádium trestného konania v jeho veci ešte stále ústavne akceptovateľné riešenie.

Podľa názoru ústavného súdu možno odôvodnenie uznesenia krajského súdu z 26. novembra 2013 považovať za ústavnoprávne akceptovateľnú alternatívu odôvodnenia, t. j. nemožno ho označiť za arbitrárne alebo nedostatočné.

S ohľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. marca 2014